

Sygn. akt **XXVII Ca 782/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyliński (spr.)
Sędziowie:	SO Maja Smoderek SR del. Andrzej Vertun
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agnieszka Ślebzak

po rozpoznaniu w dniu 5 stycznia 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa D. G.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 26 sierpnia 2016 r., sygn. akt II C 3006/15

1. zmienia zaskarżony wyrok;

a) w punkcie pierwszym, w ten sposób, że powództwo oddala;

b) w punkcie drugim, w ten sposób, że zasądza od D. G. na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 197 (sto dziewięćdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania;

2. zasądza od D. G. na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 223 (dwieście dwadzieścia trzy) złote tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSR Andrzej Vertun SSO Grzegorz Tyliński SSO Maja Smoderek

Sygn. akt XXVII Ca 782/17

UZASADNIENIE

D. G. pozewem z 24 września 2015 r. wniósł o zasądzenie od (...) S. A. w W. kwoty 250 euro wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 24 września 2015 roku do dnia zapłaty, a także o przyznanie zwrotu kosztów procesu.

Pozwany (...) S. A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości kwestionując fakt obecności pasażera na pokładzie przedmiotowego samolotu, fakt odwołania przedmiotowego rejsu oraz podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia powołując się na przepis art. 778 k.c. w zw. z art. 205 ustawy - Prawo lotnicze.

Wyrokiem z 26 sierpnia 2016 r. wydanym w sprawie o sygn. akt II C 3006/15 Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie uwzględnił powództwo w całości i obciążył pozwanego kosztami postępowania w całości. Powyższe rozstrzygnięcie było wynikiem następujących ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego:

W dniu 3 lutego 2014 roku D. G. miał zaplanowany lot nr (...) na trasie z lotniska im. F. C. w W. do lotniska F. J. S. w M. w N. z zaplanowanym terminem przylotem o godzinie 8.10. Przewoźnikiem obsługującym przedmiotowy lot był (...) S. A. w W.. Faktyczny przylot na lotnisko w M. nastąpił z opóźnieniem znacznie przekraczającym 3 godziny. Odległość po ortodromie pomiędzy lotniskami w W. i w M. wynosi 812 km.

W dniu 2 lipca 2015 roku powód skierował do pozwanego ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 250 euro tytułem odszkodowania za nieprawidłowe wykonanie umowy przewozu lotniczego na lot numer (...) z dnia 3 lutego 2014 roku, skutkujące dotarciem powoda na miejsce docelowe z ponad 3 godzinnym opóźnieniem, w terminie 3 dni od daty otrzymania wezwania. W odpowiedzi na ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty, pismem z dnia 21 lipca 2015 roku, pracownik Działu Reklamacji przewoźnika nie zaprzeczył, żeby D. G. uczestniczył we wzmiankowanym locie. Wskazał, iż przewoźnik podtrzymuje decyzję o odmowie wypłaty odszkodowania za jego opóźnienie wskazując, że sprawa zakłócenia rejsu (...) W. - M. w dniu 3 lutego 2014 roku była już badana przez Urząd Lotnictwa Cywilnego w W.. W wyniku decyzji nr (...) z dnia 29 września 2014 roku w/w organ stwierdził brak naruszenia przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku nr 261/2004/WE w stosunku do powoda.

Te okoliczności faktyczne ustalone zostały przez Sąd Rejonowy na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy podkreślając, których wiarygodności nie zakwestionowała żadna ze stron postępowania.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd I instancji uznał, że powód był pasażerem lotu nr (...), którego przewoźnikiem był pozwany, a także stwierdził, iż wykazał, iż nastąpiło jego opóźnienie. Sąd Rejonowy uznał za bezzasadny podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia zgłoszonego przez powoda roszczenia, bowiem roszczenia z tytułu opóźnionego lotu podlegają przepisom art. 35 ust. 1 w zw. z art. 19 Konwencji montrealskiej (Konwencja o ujednoczeniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, sporządzona w M. dnia 28 maja 1999 r.; Dz. U. z 2007 r Nr 37, poz. 235) ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską, zgodnie z którymi prawo dochodzenia odszkodowania wygasa, jeżeli powództwo nie zostało wniesione w okresie dwóch lat, licząc od dnia przybycia do miejsca przeznaczenia lub od dnia, w którym statek powietrzny powinien być przybyć, albo od dnia, w którym przewóz został zatrzymany. Jak wynika z okoliczności sprawy termin na skuteczne wytoczenie przedmiotowego powództwa przeciw odpowiedzialnemu przewoźnikowi podlegałoby wygaśnięciu z dniem 3 lutego 2016 roku, pozew natomiast złożono przed tym terminem. Sąd I instancji podkreślił, że roszczenie objęte pozwem nie podlega przedawnieniu rocznemu określonymu w art. 778 k. c., bowiem przewóz lotniczy uregulowany został odrębnie przepisami ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1393 ze zm.), co z mocy art. 775 k. c. w ocenie Sądu wyklucza zastosowanie do niego terminu przedawnienia z art. 778 k. c.

Sąd I instancji na podstawie art. 5 i art. 7 ust. 1 w Rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz. U. UE L z dnia 17 lutego 2004 r.) uwzględnił powództwo w całości, zaś o odsetkach orzekł na podstawie art. 481 § 1 k. c., wskazując, iż pozwany odpowiedział na wezwanie do zapłaty pismem z dnia 21 lipca 2015 r. a skoro powód w wezwaniu określił trzydniowy termin do zapłaty, dlatego też żądanie odsetek przez powoda od dnia 24 września 2015 r. również było zasadne.

Powyższy wyrok apelacją w całości zaskarżył pozwany zarzucając mu:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 118 k. c. poprzez jego zastosowanie i uznanie, że roszczenie o zryczałtowane odszkodowanie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (dalej Rozporządzenie (WE) nr 261/2001) przedawniają się z upływem lat 10, tj. na ogólnych zasadach,

2) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 778 k. c. w związku z art. 775 k. c. poprzez jego niezastosowanie i nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia roszczenia, zgłoszonego przez pozwaną, wskutek przyjęcia, że roszczenie o zryczałtowane odszkodowanie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 przedawnia się z upływem lat 10, a nie z upływem 1 roku od dnia wykonania przewozu;

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zmianę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, a także o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego. Skarżący wniósł także o przedstawienie na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. zagadnienia prawnego Sądowi Najwyższemu w przedmiocie okresu przedawnienia roszczeń wynikających z art. 7 ww. Rozporządzenia.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługuje na uwzględnienie, albowiem podniesione w niej zarzuty uznać należało za trafne.

Dokonując oceny wyżej wskazanych zarzutów apelacyjnych zauważyć należy, iż jak prawidłowo ustalił to Sąd Rejonowy, do przewozu, którego prawidłowość kwestionowana jest przez powodów doszło w dniu 3 lutego 2014 r. Tymczasem z roszczeniem dotyczącym tego lotu powód wystąpił dopiero w dniu 24 września 2015 r. Mając na uwadze, iż wystąpienie z powództwem mogło przerwać bieg terminu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 1 k. c.), należy zbadać, czy w tej dacie zgłoszone roszczenie było już przedawnione. Z uwagi na charakter zgłoszonego roszczenia (roszczenie o zapłatę ryczałtowej kwoty po 250 EUR na rzecz każdego z powodów), uznać należy, iż powodowie swoje roszczenie opierają na art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (WE) Nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91. Zgodnie bowiem z tym uregulowaniem w przypadku odwołania do niniejszego artykułu, pasażerowie otrzymują odszkodowanie w wysokości: 250 EUR dla wszystkich lotów o długości do 1 500 kilometrów; przy czym przy określaniu odległości, podstawą jest ostatni cel lotu, do którego przybycie pasażera nastąpi po czasie planowego przylotu na skutek opóźnienia spowodowanego odmową przyjęcia na pokład lub odwołaniem lotu. W takiej sytuacji w pierwszej kolejności dla oceny prawidłowości zgłoszonego przez pozwanego zarzutu przedawnienia ocenić należy, czy przepisy powyższego rozporządzenia (WE) zawierają „własne” uregulowania uniemożliwiające lub co najmniej ograniczające możliwość dochodzenia wskazanych tam roszczeń z uwagi na upływ czasu. Analiza tego rozporządzenia (WE) wskazuje, iż takich uregulowań w nim brak. Nie kwestionując tu prymatu aktów prawa międzynarodowego nad aktami prawa krajowego, ocenić należy, czy wobec braku tego rodzaju uregulowań w rozporządzeniu, możliwym jest stosownie w tym zakresie przepisów wewnętrznych państwa członkowskiego. Kwestia ta była już przedmiotem oceny dokonanej przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości. W wyroku z dnia 22 listopada 2012 r. (sprawa C-139/11) Trybunał ten wskazał, iż Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91, należy interpretować w ten sposób, że termin na wytoczenie powództwa o odszkodowanie, o którym mowa w art. 5 i 7 tego rozporządzenia, jest ustalany zgodnie z przepisami każdego państwa członkowskiego w dziedzinie przedawnienia roszczeń. Pogląd ten na potrzeby stanu faktycznego ustalonego w niniejszym postępowaniu należy podzielić. Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, iż dla oceny skuteczności podniesionego przez pozwaną Spółkę zarzutu przedawnienia roszczenia koniecznym jest jego ocena na tle przepisów prawa krajowego.

Mając na uwadze powyższe okoliczności zauważyć należy, iż umowa przewozu osób uregulowana została w przepisach Kodeksu cywilnego (art. 774 – 778 tego Kodeksu). Zgodnie zaś z art. 778 k. c. roszczenia z umowy przewozu osób przedawniają się z upływem roku od dnia, wykonania przewozu, a gdy przewóz nie został wykonany – od dnia, w którym miał być wykonany. W takiej sytuacji skoro przewóz jak prawidłowo ustalił to Sąd Rejonowy wykonany miał być w dniu 3 lutego 2014 r., roszczenia z nim związane przedawniają się z dniem 3 lutego 2015 r. Skoro do tego dnia nie doszło do przerwania biegu przedawnienia roszczenia, podnosząc zarzut takiego przedawnienia pozwany w sposób skuteczny uchylił się od jego zaspokojenia.

Na tym tle zwrócić należy uwagę, iż podobny pogląd wyrażony został obecnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego. - w dniu 17 marca 2017 r. Sąd Najwyższy rozstrzygając pytanie prawne zadane przez Sąd Okręgowy w Warszawie podjął uchwałę (sygn. akt III CZP 111/16), stwierdzając, że Roszczenie o odszkodowanie przewidziane w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, przedawnia się w terminie rocznym na podstawie art. 778 k. c.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, iż podniesione przez pozwanego w apelacji zarzuty są trafne, a tym samym w związku ze skutecznie podniesionym zarzutem przedawnienia dochodzonego roszczenia, powództwo winno zostać oddalone. W świetle powyższego, podniesiony przez pozwanego w sprzeciwie od nakazu zapłaty zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego w niniejszej sprawie przez powodów uznać należało za skuteczny. Tym samym, na uwzględnienie zasługiwały również zarzuty apelacyjne sprowadzające się do naruszenia przez Sąd Rejonowy prawa materialnego dotyczącego przedawnienia się roszczeń z tytułu opóźnionego lotu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k. p. c. zmienił zaskarżone orzeczenie poprzez oddalenie powództwa w całości, zaś o kosztach postępowania, zarówno w pierwszej, jak i w drugiej instancji orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy określoną w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Koszty w pierwszej instancji to wynagrodzenie ustanowionego w sprawie zawodowego pełnomocnika w wysokości wynikającej z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.) - 180 zł oraz 17 zł uiszczony opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, zaś na koszty postępowania apelacyjnego to opłata od apelacji (53 zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości wynikającej z § 2 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804).

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji.

Andrzej Vertun Grzegorz Tyliński Maja Smoderek